

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ЯК СКЛАДОВА МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЇ

Н.В. Смирнова

Одеський державний аграрний університет, м. Одеса

***Анотація.** Мета статті – сформуванати власне концептуальне бачення проблеми стратегічного управління активами організації як цілісної системи. У процесі досліджень використано методи абстрагування, метод єдиної подібності, групування, критичного аналізу, конкретизації. Згруповано точки зору стосовно сутності стратегічного менеджменту з позицій функціонального, процесного, системного, ситуаційного та синтетичного концептуальних підходів до менеджменту організації. Узагальнено існуючі точки зору стосовно стратегічного управління активами на основі вказаних підходів.*

Запропоноване власне концептуальне бачення стратегічного управління активами з точки зору системного підходу як підсистеми менеджменту організації, яка здійснює весь комплекс функцій і процесів зі стратегічного аналізу, планування, реалізації та контролінгу щодо формування і використання її активів на основі загальностратегічних цілей організації в умовах наростаючих змін у зовнішньому середовищі.

Отримані результати спрямовані на удосконалення розуміння сучасного фінансового менеджменту керівниками і спеціалістами вітчизняних організацій.

***Ключові слова:** активи; стратегічне управління; підхід; менеджмент; організація; система.*

Вступ. Внаслідок постійного ускладнення ринкових умов господарювання, змін в технологіях, на яких базується робота підприємницьких одиниць, зростання споживацьких потреб життєвою необхідністю стає адаптування діяльності підприємств до вимог часу і формування нових цілей, орієнтованих на розвиток ринкових відносин. Практичне розв'язання цих питань полягає у використанні одного з найбільш ефективних і прогресивних засобів управління організацією – стратегічного менеджменту, концепції якого з часом зазнають все нових модифікацій.

Аналіз останніх досліджень. Дослідження питання стратегічного управління активами, на нашу думку, доцільно розпочинати з узагальнення концептуальних основ стратегічного менеджменту організації. Розв'язанню проблем стратегічного управління присвячені праці багатьох провідних вчених-економістів: Д.Є. Шендела і Л. Дж. Хаттена [1], Дж. М. Хігінса [2], І. Ансоффа [3], С. Серто і П. Пітера [6], Г. Мінцберга [8], О.С. Виханського і О. І. Наумова [12], З. Шершньової [15], В. Н. Парахіної [17], Д.В.Петухова [18], Дж. Куінна [20], Д. Хассі [9], А. Томпсона [21], Дж. А. Пірса і Р.Б. Робінсона [26], Є. В.

Попова [30], Р. Фатхутдінова [32] та багатьох інших. Огляд публікацій за проблемою вказує на те, що недостатньо розкрита проблема формування новітніх підходів до стратегічного менеджменту та чинників, що зумовили їх виникнення і подальший розвиток. Набагато менше праць присвячені концептуальним засадам стратегічного управління активами організацій. Найвідомішими дослідниками даної проблеми є саме українські вчені: І.О.Бланк [33], О.Д. Вовчак [34], О.А.Кириченко та І.В.Гіленко [35], Г.О.Крамаренко і О.Є. Чорна [37], Л.О. Примостка [38], О.М. Гребешкова і О.В. Мельник [39], Г.І. Башнянин [41], В.І. Аранчій [43], Н.В. Чебанова [47]. Проте більшість питань розглянуті або лише в галузевому розрізі [34; 36; 38; 44; 47], або у розрізі окремих форм активів [39; 40; 41; 42; 43; 46] чи окремих складових фінансового менеджменту [33; 37; 45; 47].

Виникнення в останні десятиріччя таких базових концептуальних підходів до менеджменту організації як функціональний, процесний, системний, ситуаційний та синтетичний вимагає невід'ємного розгляду стратегічного менеджменту в полі цих концепцій і на цій основі групування існуючих концептуальних поглядів стосовно стратегічного управління активами та вироблення власної концепції.

Виходячи з цього, цілями даної статті є групування точок зору стосовно сутності стратегічного менеджменту з позицій функціонального, процесного, системного, ситуаційного та синтетичного концептуальних підходів до менеджменту організації; узагальнення точок зору стосовно стратегічного управління активами на основі цих же підходів; формування власного концептуального бачення даної проблеми.

Результати досліджень. Аналіз сутності стратегічного управління в рамках еволюційних етапів його розвитку та історико-економічних підходів та шкіл стратегічного менеджменту дозволяє нам визначити змістовні аспекти останнього щодо визначення поняття «стратегічне управління». Більшість вчених характеризують стратегічне управління як найбільш сучасну та ефективну концепцію управління сучасними підприємствами. На основі проведених досліджень, ми можемо виділити в науковій літературі п'ять основних підходів до визначення поняття стратегічного управління (табл. 1-5).

Процесний підхід сформований на основі класичної школи менеджменту у 1920 – 1950-х рр. Даний підхід, як бачимо з таблиці 1, є найбільш розповсюдженим, оскільки ілюструє етапи та практичний алгоритм застосування стратегічного управління в організації.

Використання цього підходу дає можливість розкрити сутність даної категорії як єдиний процес або серію безперервних взаємопов'язаних дій (управлінських функцій), а процес управління – як суму всіх цих функцій.

Функціональний підхід започаткований ще у 20–30-ті роки представниками школи наукового управління. Згідно даного підходу, стратегічне управління розглядається як сукупність видів діяльності, спрямованих на досягнення конкретних, завчасно визначених результатів. Основні представниками цього напрямку та їх погляди на сутність даного поняття наведені в табл. 2.

Таблиця 1

**Процесний підхід до розуміння сутності
поняття «стратегічне управління»**

Вчені, автори	Стратегічне управління – це...
Д.С. Шендел, Л. Дж. Хаттен [1, с. 42]	процес визначення і встановлення зв'язку організації з її оточенням, що через реалізацію обраних цілей і спроб досягти бажаного стану взаємодії з оточенням за допомогою розподілу ресурсів, що дозволяє ефективно й результативно діяти організації та її підрозділам.
Хіггінс Дж. М. [2, с. 24]	процес управління з метою здійснення місії організації за допомогою управління взаємодією організації з її оточенням".
І. Ансофф [3, с. 44]	логіко-аналітичний процес визначення майбутнього становища підприємства в залежності від зовнішніх умов діяльності.
Дж. С. Дей [4, с. 2]	передбачення ситуації в майбутньому.
М. Х. Мескон, М. Альберт, .Хедоурі [5, с.180]	процес планування, організації, мотивації і контролю, необхідний для того, щоб сформулювати і досягти цілей організації
С. Серто, П. Пітер [6, с. 12]	тривалий, послідовний, взаємозалежний процес, спрямований на підтримку діяльності підприємства відповідно до його оточення.
П. В. Забелін, К. Моїсеєва [7, с. 10]	технологія управління в умовах підвищеної нестабільності факторів зовнішнього та внутрішнього середовища та їх невизначеності в часі.
Г. Мінцберг, Дж. Куїнн, С. Гошал [8]	процес об'єднання окремих складових формального стратегічного аналізу; реальна стратегія призначена для з'єднання внутрішніх рішень та зовнішніх подій в єдиний процес з метою створення нового, широкого розуміння необхідних дій
Д. Хассі [9]	процес управління довгостроковими цілями, стратегією підприємства та її реалізацією
Л.С. Шеховцева [10, с. 10]	безперервний процес вибору та реалізації цілей і стратегій організації
М. В. Володькіна [11]	багатоплановий поведінковий процес, спрямований на розробку і реалізацію стратегії підприємства з урахуванням змін, які відбуваються у зовнішньому середовищі
О.С. Виханський, О.І. Наумов [12, с. 13]	таке управління, яке спирається на людський потенціал як основу організації, орієнтує виробничу діяльність на запити споживачів, гнучко реагує і проводить своєчасні зміни в організації, що відповідають виклику з боку оточення і дозволяють домагатися конкурентних переваг, що в сукупності дає можливість організації виживати в довгостроковій перспективі, досягаючи при цьому своїх цілей.
В.Д. Маркова С.А. Кузнецова [13, с. 12]	процес прийняття і здійснення стратегічних рішень, центральною ланкою якого є стратегічний вибір, заснований на зіставленні власного ресурсного потенціалу підприємства з можливостями і загрозами зовнішнього оточення, в якому воно діє
Ю.Б. Іванов, А.Н. Тищенко, Н.А. Дробитько [14]	процес, який включає формування цілей діяльності підприємства з подальшою розробкою та реалізацією стратегії, спрямованої на досягнення встановлених цілей відповідно до змін зовнішнього середовища
З.Є. Шершньова [15, с. 20]	процес, за допомогою якого менеджери здійснюють довгострокове керування організацією, визначають специфічні цілі діяльності, розробляють стратегії для досягнення цих цілей, враховуючи всі релевантні (найістотніші) зовнішні та внутрішні умови, а також забезпечують виконання розроблених відповідних планів, які постійно змінюються.
О.В. Ревенко [16, с. 4]	цілеспрямований процес створення необхідних умов для кількісно-якісних перетворень та координації дій, спрямованих на попередження формування та усунення протиріч, які виникають у внутрішньому середовищі і внаслідок її взаємодії із зовнішнім середовищем
В.Н. Парахіна, С. В. Панасенко [17]	процес управління, в якому менеджери намагаються впливати на події в зовнішньому оточенні, а не просто реагувати на них
Петухов Д.В. [18, с. 30]	процес, за допомогою якого менеджери встановлюють довгострокові напрями розвитку організації, її специфічні цілі, розвивають стратегії їх досягнення в світлі всіх можливих внутрішніх і зовнішніх обставин і приймають до виконання обраний план дій.
Д. Шустерман [19]	процес управління розвитком організації для успішного досягнення її стратегічних цілей

Таблиця 2

Функціональний підхід до розуміння сутності поняття «стратегічне управління»

Вчені, автори	Стратегічне управління – це...
Дж. Куїнн [20, с. 9]	функція управління, що поширюється на довгострокові цілі і дії компанії.
А.А. Томпсон, А.Дж. Стрікланд [21, с. 42]	діяльність, пов'язана з постановкою цілей і завдань підприємства і з підтримкою взаємовідносин між підприємством і оточенням, що дозволяє досягати своїх цілей, які відповідають його внутрішнім можливостям і дозволяють залишатися чутливими до зовнішніх вимог
Г.А.Болошин [22]	ділова концепція організації на задану перспективу, представлена у вигляді довгострокової програми конкретних дій, які здатні реалізувати дану концепцію і забезпечити організації конкурентні переваги в досягненні цілей.
В.В. Пастухова [23, с. 6]	діяльність, яка базується на стратегічній орієнтації як компоненті філософії підприємництва і має спрямованість на досягнення цільових орієнтирів у перспективі, забезпечення конкурентоспроможності, стійкості конкурентних позицій та довготривалого успіху підприємства
Г.І. Кіндрацька [24]	діяльність, що забезпечує створення і підтримку стратегічної відповідності між цілями організації, її потенціалом і можливостями у зовнішньому середовищі
В.Н. Сердюк [25]	досягнення певних результатів (нових видів продукції, нових технологій, нових ринків)

Ситуаційний підхід (табл. 3), основи якого закладено Г. Деніссоном у другій половині ХХ століття, визначає стратегічне управління як сукупність різних параметрів і методів управління, придатність і подальше використання яких обумовлено ситуацією, тобто, конкретним набором обставин, які на даний момент суттєво впливають на становище організації. Застосування ситуаційного підходу базується на альтернативності досягнення однієї й тієї ж цілі під час прийняття і реалізації управлінського рішення, врахуванні непередбачених обставин.

Таблиця 3

Ситуаційний підхід до розуміння сутності поняття «стратегічне управління»

Вчені, автори	Стратегічне управління – це...
Дж. А Пірс Р.Б. Робінсон [26]	набір рішень і дій з формулювання і виконання стратегій, розроблених для того, щоб досягти цілей організації
Д.В. Арутюнова [27, с.10]	сучасний інструмент управління розвитком організації, спрямованим на підвищення потенціалу шляхом досягнення конкурентоспроможності в умовах наростаючих змін у зовнішньому середовищі і пов'язаної з цим невизначеності.

Системний підхід почав розвиватися в працях представників неокласичної школи, зокрема, П. Друкера і Ч. Бернарда, всередині ХХ століття. На даний час представниками даного напрямку є в основному російські вчені (табл. 4).

Таблиця 4

Системний підхід до розуміння сутності поняття «стратегічне управління»

Вчені, автори	Стратегічне управління – це...
Т. Пітерс, Р. Уотермен [28, с.10]	управління, головним завданням якого є підтримання балансу і гармонії між елементами організації через систему «7-S»: «стратегія», «структура», «система управління», «склад персоналу», «сума навичок», «спільні цінності», «стиль управління».
Н.Н. Трен'єв [29]	управління потенціалом підприємства, тобто управління можливістю виконання будь-яких дій або досягнення будь-яких цілей
Є.В. Попов [30, с. 14]	підсистема менеджменту комерційної організації, яка здійснює весь комплекс конкретних робіт професійної діяльності зі стратегічного аналізу, розвитку, реалізації та контролінгу стратегії організації
А.В. Бугалин, [31]	комплексна система постановки та реалізації стратегічних цілей підприємства, заснована на прогнозуванні середовища та виробленні способів адаптації до його змін, а також впливу на нього

Стратегічне управління розглядається як цілісна сукупність різних видів діяльності та структурних елементів організації, що знаходяться у суперечливій єдності із зовнішнім оточенням; передбачає врахування дії всіх факторів, що на неї впливають, і акцентує увагу на взаємозв'язках між її елементами. У 1980-ті роки однією з найбільш популярних теорій в рамках системного підходу була концепція «7-S» [28, с. 82]. Зміна одного з елементів через систему зв'язків здійснює вплив на стан інших, тому підтримання балансу і гармонії між ними визначає головне завдання стратегічного менеджменту.

Найновішим є синтетичний підхід (табл. 5), сформований наприкінці 90-х років, у відповідності до якого основними аспектами стратегічного менеджменту є спрямованість на забезпечення довготривалого успіху, максимальне використання досвіду теорії і практики управління для забезпечення стійкості конкурентних позицій в умовах глобалізації суспільного розвитку, стратегічна орієнтація персоналу, адекватне і своєчасне реагування організації на зміни зовнішнього середовища.

Таблиця 5

Синтетичний підхід до розуміння сутності поняття «стратегічне управління»

Вчені, автори	Стратегічне управління – це...
Р.А. Фатхутдінов [32, с. 76]	теорія і практика забезпечення стратегічної конкурентоспроможності та ефективності рішень шляхом розробки стратегії організації при покладанні відповідальності за цю роботу на її керівників.
З.Є. Шершньова [15, с. 22]	реалізація концепції, в якій поєднуються цільовий, системний, ситуаційний та інтегральний підходи до діяльності підприємства, що дає змогу встановлювати цілі розвитку, порівнювати їх із наявними можливостями (потенціалом) підприємства та приводити їх у відповідність за рахунок розробки й реалізації системи стратегії («стратегічного набору»).

Крім зазначених вище, існує безліч визначень стратегічного управління,

автори яких акцентують увагу на тих чи інших особливостях і аспектах даного поняття. Наприклад, крім указаних в табл. 1-5 функціонального, процесного, ситуаційного, системного та синтетичного підходів, можна виділити два основні підходи до стратегічного управління сучасними підприємствами.

Відповідно до першого підходу, стратегічне управління розглядається як сукупність певних етапів, вихідним з яких є стратегічний аналіз, а центральним – формування стратегії підприємства [3; 5; 11; 13; 24]. Прихильники другого підходу розглядають стратегічне управління як безперервний процес пошуку стратегічних альтернатив [8; 17; 18; 20]. Але правильний підхід до стратегічного розвитку організації обумовлений не просто вибором стратегії як такої, а й самою технологією здійснення даної стратегії. Слід зазначити, що основи технології стратегічного управління закладені саме в процесному підході у працях [1-19].

Сутності стратегічного управління активами присвячена значно менша кількість робіт (табл. 6).

Таблиця 6

Підходи до розуміння сутності поняття «стратегічне управління активами»

Вчені, автори	Стратегічне управління активами – це...
1	2
Процесний підхід	
І.О. Бланк [33]	процес розробки політики управління активами як складової загальної фінансової стратегії підприємства
О.Д. Вовчак, Н. М. Руцишин, Т.Я. Андрейків [34]	процес формування стратегії та проведення заходів, які приводять структуру банківського балансу відповідно до його стратегічних цілей.
Кириченко О.А. Гіленко І.В. Роголь С. [35]	процес пошуку реальних шляхів мінімізації ризиків та отримання достатніх прибутків для збереження коштів вкладників і підтримання життєдіяльності банку
З. Васильченко, І. Васильченко [36]	процес оптимізації портфеля активів таким чином, щоб забезпечити максимальну прибутковість банку, мінімальну суму резервів, максимальний розподіл капіталу в активах банку
Г.О.Крамаренко, О.Є. Чорна [37]	процес розробки політики управління необоротними активами та оборотним капіталом як складової загальної фінансової стратегії підприємства
Функціональний підхід	
Л.О. Примостка [38]	формування стратегій та проведенні операцій, які приводять структуру балансу банку у відповідність до обраної політики.
О.М. Гребешкова, О.В. Мельник [39]	формування, оцінка та ефективне використання стратегічних активів, унікальне поєднання яких забезпечує організацію стійкими конкурентними перевагами та використання яких забезпечує організації економічні вигоди у досягненні її стратегічних цілей
С.І. Юрій, В.М. Федосов, Л.М. Алексеєнко [40]	формування стратегії фінансування оборотних та необоротних активів
Г.І. Башнянин, О.І. Завійська, О.І. Дунас, Т.О. Коропецька [41]	діяльність із визначення потреби в необоротних активах для збільшення обсягів виробництва та можливих форм оновлення основних виробничих засобів
С. В. Рилєєв, С.М. Юрій [42]	діяльність із визначення обсягів оборотного капіталу та джерел його фінансування

1	2
В.І. Аранчій [43]	планування фінансового забезпечення відтворення основних засобів
Ситуаційний підхід	
Р. Пікус [44]	створення конкурентних переваг перед іншими учасниками ринку
Головко Т. В., Сагова С. В. [45]	механізм довгострокового управління активами підприємства в умовах відсутності точної та детальної картини майбутнього
М.О. Данилюк, В.І. Савич [46]	вибір типу політики оперативного управління поточними активами
Н.В. Чебанова [47]	застосування портфеля активів як цілісного об'єкта централізованого стратегічного управління активами
Системний підхід	
Н.В. Смирнова	підсистема менеджменту організації, яка здійснює весь комплекс функцій і процесів зі стратегічного аналізу, планування, реалізації та контролінгу щодо формування і використання її активів на основі загальностратегічних цілей організації в умовах наростаючих змін у зовнішньому середовищі

Найбільш широко розкрита теорія стратегічного управління активами в роботах стосовно банківського менеджменту [34-36; 38]. Крім банківської сфери, дана проблематика досліджувалась також в страховій сфері [44] та в підприємствах залізничного комплексу [47]. Крім того, з точки зору універсалізації даного поняття, стратегічне управління активами розглядається деякими авторами лише у розрізі окремих форм активів: необоротних [40; 41; 43], оборотних [40; 42; 46], нематеріальних [39].

Найбільш чітко розкритий процесний підхід до стратегічного управління активами в роботах І.О. Бланка, де під стратегічним управлінням активами розуміється процес розробки політики управління активами як складової загальної фінансової стратегії підприємства [33, с. 109]. Проте більшість концептуальних підходів не містять системного бачення даної проблеми і не розглядають її як сукупність складову загальноорганізаційного менеджменту.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, ми можемо запропонувати наступне визначення з точки зору системного підходу: стратегічне управління активами – це підсистема менеджменту організації, яка здійснює весь комплекс функцій і процесів зі стратегічного аналізу, планування, реалізації та контролінгу щодо формування і використання її активів на основі загальностратегічних цілей організації в умовах наростаючих змін у зовнішньому середовищі. Згідно даної концепції, перспективними будуть дослідження стосовно технології стратегічного управління активами організації та розробки стратегічної бізнес-моделі формування та використання активів організації.

Література

1. Schendel D. E. Business Policy or Strategic Management: a Broader View for an Emerging Discipline/ D. E. Schendel, K. J. Hatten. – Academy of Management Proceedings. – August. – 1972. – 365 p.
2. Higgins J.M. Organizational Policy and Strategic Management. – Text and Cases. – 2-nd ed. / J.M. Higgins. – Chicago : The Dryden Press, 1983. – 237 p.
3. Ансофф И. Стратегическое управление. Пер. с англ./ И. Ансофф. – М.: Прогресс, 1989. – 519 с.

4. Day G.S. Marketing's contribution to the strategy debate/ G.S.Day. Journal of the Academy of Marketing Science 20(4), 1992.
5. Мескон М.Х. Основы менеджмента: Пер. с англ./ М.Х. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури. – М.: Дело, 1992. – 702 с.
6. Certo S. Strategic management: concepts and applications/ S. Certo, P. Peter. – Irwin. – USA. – 1994. –198 p.
7. Забелин П.В. Основы стратегического управления: Учеб. пособ./ П.В. Забелин, Н.К. Моисеева– М.: «Маркетинг», 1998. – 195 с.
8. Минцберг Г. Стратегический процесс: концепции, проблемы, решения: Пер. с англ./ Г. Минцберг, Дж.Б. Куинн, С. Гошал. – СПб.: Питер, 2001. – 684 с.
9. Хасси Д. Стратегия и планирование: Путеводитель менеджмента: Пер. с англ./ Д. Хасси – СПб.: Питер, 2001. – 378 с.
10. Шеховцева Л.С. Стратегический менеджмент: Учебн. пособ./ Л.С. Шеховцева. – Калининград: Изд-во КГУ, 2001. – 120с.
11. Володькина М.В. Стратегический менеджмент: Учебн. пособ./ М.В. Володькина – К.: Знання-Прес, 2002. – 149 с.
12. Виханский О.С. Менеджмент: Учебник/ О.С. Виханский, А.И. Наумов. – 3-е изд. – М.: Гардарики, 2003. – 528 с.
13. Маркова В.Д. Стратегический менеджмент: курс лекций. / В. Д. Маркова, С. А. Кузнецова. - М.: ИНФРА-М, 2004. – 287 с.
14. Иванов Ю.Б. Конкурентоспособность предприятия: оценка, диагностика, стратегия: Научн. изд. / Ю. Б. Иванов, А. Н. Тищенко, Н. А. Дробитько, О. С. Абрамова. – Х.: Изд. ХНЭУ, 2004. – 256 с.
15. Шершньова З.Є. Стратегічне управління: Підручник/ З. Є. Шершньова. – К.: КНЕУ, 2004. – 699 с.
16. Ревенко О.В. Стратегічне управління розвитком підприємства: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.06.01 «Економіка, організація і управління підприємствами»/ Ревенко О.В. – Харків, 2006. – 23 с.
17. Парахина В.Н. Стратегический менеджмент: учебник для студ. вузов. / В. Н. Парахина, Л. С. Максименко, С. В. Панасенко. – 4-е изд., стереотип. – М.: КНОРУС, 2009. - 496 с.
18. Петухов Д.В. Стратегический менеджмент: Учебн. пособ./ Д.В. Петухов – М.: Московский институт экономики, менеджмента и права, 2010. – 367 с.
19. Шустерман Д. Стратегическое управление как управленческий процесс. [Электронный ресурс]: Консалтинговая Группа Аллы Заднепровской «Живое Дело». – Режим доступа: <http://www.zhyvoedelo.com/>
20. Quinn J. B. Strategies for change: logistical incrementalism. – Homewood, IL, Dow-JonesIrwin. – 1980. –234 p.
21. Thompson A. A., Strickland A. J. III. Strategic Management: Consept and Cases. 1987. - 4-th ed. University of Alabama, Business Publication Inc., Plano, Texas.
22. Болошин Г.А. Сравнительный менеджмент. Ростов-на-Дону: Изд-во

РГУ, 2001 [Електронний ресурс]: Консалтинговая компания Консалтер.Ру. – Режим доступу : <http://www.konsalter.ru/biblioteka>

23. Пастухова В.В. Стратегічне управління підприємством в умовах нестабільності зовнішнього середовища: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. екон. наук: спец. 08.06.01 / В.В. Пастухова; Київський національний торговельно-економічний університет. – Київ, 2003. – 36 с.

24. Кіндрацька Г.І. Стратегічний менеджмент: навч. посібник / Г.І. Кіндрацька. – К.: Знання, 2006.– 366 с., с. 17-18.

25. Сердюк В.Н. Теоретические основы управления стратегическим развитием субъектов реального сектора экономики/ В. Н. Сердюк// економіка і організація управління. 2008. – № 4. – С.13-27.

26. Pearce II J.A., Robinson R.B. Jr. Strategic Management, 2-nd ed. Homewood, Ill: Richard D. Irwin, 1985, p. 6.

27. Арутюнова Д.В. Стратегический менеджмент: Учебн. пособ./ Д.В. Арутюнова– Таганрог: Изд-во ТТИ ЮФУ, 2010. – 122 с.

28. Питерс Т. В поисках эффективного управления: Пер. с англ./ Т. Питерс, Р. Уотермен– М.: Прогресс, 1996. – С. 15-45.

29. Тренев Н.Н. Стратегическое управление/ Н.Н. Тренев. – М.: Изд-во «Приор», 2000. – 279 с.

30. Попов Е. В. Рыночный потенциал предприятия/ Е. В. Попов. – М.: ЗАО «Экономика», 2002. – 560 с.

31. Бузгалин А.В. Региональная экономика: учебник / А.В. Бузгалин. М.: Юристъ, 2008. – 302 с.

32. Фатхутдинов Р.А. Стратегический менеджмент: Учебник / Р.А. Фатхутдинов. – 4-е изд., перераб. и доп. – М.: Дело, 2001. – 448с.

33. Бланк И.А. Основы финансового менеджмента. В 2 т./ И.А. Бланк. - К.: Ника-Центр, 1999. – Т.1. – 592с.

34. Кредит і банківська справа: Підручник [Текст] / О.Д. Вовчак, Н. М. Руцишин, Т. Я. Андрейків. - К. : Знання, 2008. – 564 с.

35. Банківський менеджмент. Навчальний посібник / О.А. Кириченко, І.В. Гіленко, С. Роголь, С.В. Сиротян, О. Немой. – К.: Знання-Прес, 2002.- 438 с.

36. Васильченко З. Управління портфелем банківських активів / З. Васильченко, І. Васильченко // Банківська справа. – 2007. – №6. – С. 3-7.

37. Крамаренко Г.О. Фінансовий менеджмент: підруч. / Г.О.Крамаренко, О.Є. Чорна. - К.: Центр навчальної літератури, 2009. – 520 с

38. Примостка Л.О. Фінансовий менеджмент в банку. Навч. посібник. — К.: КНЕУ, 1999. – 280 с.

39. Гребешкова О.М. Базові положення стратегічного управління нематеріальними активами підприємства / О.М. Гребешкова, О.В. Мельник// Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2008. – № 6. – С.132-135.

40. Фінанси: підручник. / [С. І. Юрій, В. М. Федосов, Л. М. Алексеєнко та ін.]; за ред. С.І. Юрія, В. М. Федосова. – К.: Знання, 2008. - 611 с.

41. Башнянин Г.І. Політика управління необоротними активами малих і середніх підприємств // Науковий вісник НЛТУ України. – 2012. – Вип. 22.8. –

С. 162-167.

42. Рилєєв С.В. Роль політики управління оборотними активами в системі фінансового менеджменту підприємства / С.В. Рилєєв, С.М. Юрій // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту КНТЕУ. – Серія: Економічні науки. – 2009. – №4 (36). – С. 311-319.

43. Аранчій В.І. Фінанси підприємств. Навчальний посібник/ В.І. Аранчій. – К.: «Професіонал», 2004. – 304 с.

44. Пікус Р. Стратегічні напрямки управління активами страхової компанії/ Р. Пікус // Вісник КНУ ім. Т. Шевченка. - К.: КНУ, 2007. – Вип. 94-95: Економіка. – С. 13-16.

45. Головка Т.В. Стратегічний аналіз: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / Т.В. Головка, С.В. Сагова / За ред. д-ра екон. наук, проф. М.В.Кужельного. – К.: КНЕУ, 2002. – 198 с.

46. Данилюк М.О. Фінансовий менеджмент: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл./ М.О.Данилюк, В.І.Савич. – К: Центр навчальної літератури, 2004.- 204 с.

47. Чебанова Н. В. Стратегічне управління активами підприємств залізничного комплексу: дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.03 / Чебанова Наталія Володимирівна; Укр. держ. акад. залізн. трансп. – Х., 2009. - 426 арк.

АННОТАЦІЯ

Смирнова Н.В. Стратегическое управление активами как составляющая менеджмента организации

Цель статьи - сформировать собственное концептуальное видение проблемы стратегического управления активами организации как целостной системы. В процессе исследований использованы методы абстрагирования, метод единого сходства, группировки, критического анализа, конкретизации. Сгруппированы точки зрения относительно сущности стратегического менеджмента с позиций функционального, процессного, системного, ситуационного и синтетического концептуальных подходов к менеджменту организации. Обобщены существующие точки зрения относительно стратегического управления активами на основе указанных подходов. Предложено собственное концептуальное видение стратегического управления активами с точки зрения системного подхода как подсистемы менеджмента организации, которая осуществляет весь комплекс функций и процессов по стратегическому анализу, планированию, реализации и контроллингу по формированию и использованию ее активов на основе общестратегических целей организации в условиях нарастающих изменений во внешней среде. Полученные результаты направлены на совершенствование понимания современного финансового менеджмента руководителями и специалистами отечественных организаций.

Ключевые слова: активы; стратегическое управление; подход; менеджмент; организация; система.

SUMMARY

Smyrnova N.V. Strategic asset management as a component of organization`s management

The purpose of the article is forming own conceptual vision of strategic asset management organization as an integrated system. During the research abstraction methods, the method of single similarity grouping, critical analysis and specification have applied. The views on the essence of the strategic management on the organization management functional, process, system, situational and synthetic conceptual approaches base have grouped. Existing perspectives on the essence of the strategic asset management based on the mentioned approaches have generalized. Own conceptual vision of strategic asset management systems perspective as a subsystem of the organization's management that provides a full range of functions and processes of strategic analysis, planning, implementing and controlling on the formation and use of its assets based on organization's general strategic goals in terms of incremental changes in the external environment has suggested. The results are aimed at improving the understanding of modern financial management leaders and experts of national organizations.

Keywords: *assets; strategic management; approach; management; organization; systems.*